

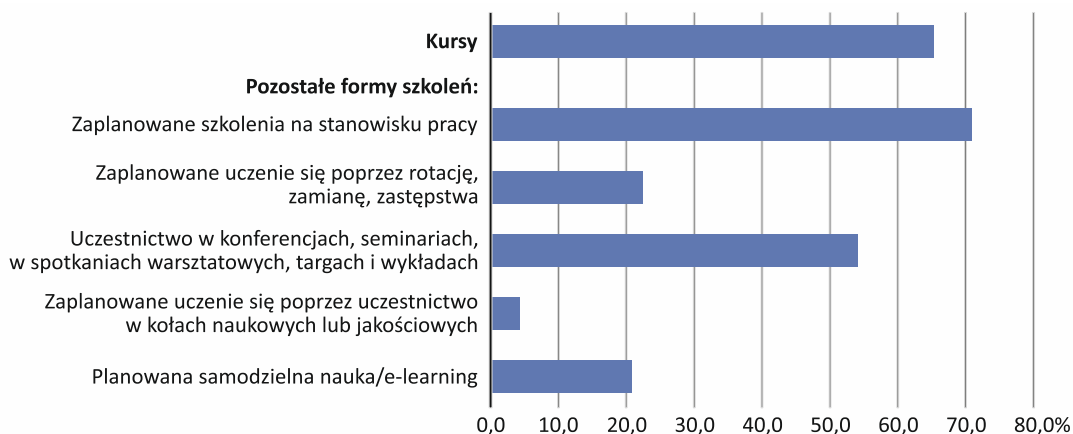
Charakterystyka ustawicznego szkolenia zawodowego w przedsiębiorstwach w Polsce w 2015 r.

W 2015 r. ustawiczne szkolenie zawodowe¹ prowadziło w Polsce 44,7% ogólnej liczby przedsiębiorstw objętych badaniem. Udział jednostek prowadzących ustawiczne szkolenie zawodowe wzrastał wraz z klasą wielkości przedsiębiorstw. W zależności od rodzaju prowadzonej działalności przedsiębiorstwa miały w różnym stopniu zapotrzebowanie na szkolenia. Spośród badanych jednostek najwięcej szkoleń – 80,6% prowadziły jednostki należące do sekcji K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) i działów 64-65 (finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych; ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przedsiębiorstwa prowadzące szkolenia			
	ogółem w % wszystkich przedsiębiorstw	w tym		
		kursy		pozostałe formy szkoleń ² w % przedsiębiorstw prowadzących szkolenia
		w % przedsiębiorstw prowadzących szkolenia	w tym tylko kursy BHP w % przedsiębiorstw prowadzących kursy	
OGÓŁEM	44,7	65,3	16,6	90,9
WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW PKD				
B	47,9	78,8	14,2	92,1
C, 10-12	41,0	57,8	18,4	91,6
C, 13-15	26,7	53,1	27,3	86,2
C, 17-18	47,0	59,2	21,7	93,8
C, 19-23	53,2	69,9	14,0	90,4
C, 24-25	48,0	66,3	22,8	89,0
C, 26-28,33	55,7	76,3	10,3	90,4
C, 29-30	57,6	77,6	9,2	93,5
C, 16,31-32	35,9	51,0	29,7	90,3
D+E	58,2	77,6	6,2	94,5
F	39,0	61,5	28,6	90,6
G, 45	46,2	78,2	13,8	86,5
G, 46	42,5	59,1	19,7	92,5
G, 47	38,4	57,8	23,8	89,7
H	36,0	61,2	23,1	84,8
I	31,7	48,7	25,6	90,8
J	61,7	61,8	10,0	92,6
K, 64-65	80,6	83,9	3,3	87,2
K, 66	62,3	70,5	5,3	94,4
L+M+N+R+S	56,0	74,8	6,3	94,0
WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW				
Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących:				
10-49	38,7	59,9	21,0	90,3
50-249	65,4	74,3	10,4	91,4
250 i więcej	85,6	88,9	3,5	95,3

W ramach ustawicznego szkolenia zawodowego wyróżniono dwie główne grupy **form organizacyjnych** w jakich mogły odbywać się szkolenia, tj. kursy i pozostałe formy szkoleń. W ponad 70% ogólnej liczby przedsiębiorstw prowadzących szkolenia dominującą formą były *zaplanowane szkolenia na stanowisku pracy*. Poza tym przedsiębiorstwa chętnie korzystały też z *kursów*, jak również z *uczestnictwa w konferencjach, seminariach, w spotkaniach warsztatowych, targach i wykładach*.

Wykres 1. Przedsiębiorstwa według form prowadzonych szkoleń w 2015 r.

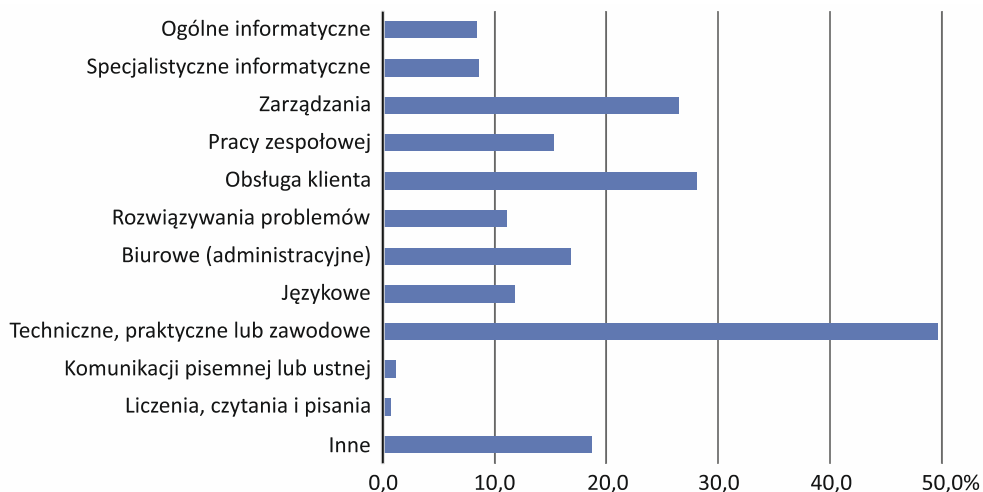

W przedsiębiorstwach objętych badaniem ponad jedna trzecia pracujących **uczestniczyła** w kursach ustawicznego szkolenia zawodowego – 37,1% ogólnej liczby pracujących. Biorąc pod uwagę płeć można zauważyć, że wśród uczestników kursów przeważali mężczyźni, którzy stanowili 60,6%.

Wyniki badania dostarczyły m.in. informacji ile **czasu** pracujący spędzali na kursach w płatnym czasie pracy. Łączny czas kursów stanowił 0,5% ogólnego czasu pracy pracujących w przedsiębiorstwach realizujących kursy. Na jednego uczestnika przypadło 21,4 godziny płatnego czasu pracy rocznie.

W ramach badania przedsiębiorstwa określały również **umiejętności**, jakie ich pracownicy nabyli na kursach (w sprawozdaniu wystąpiła możliwość wielokrotnego wyboru spośród 12 wyszczególnionych w badaniu umiejętności). Najczęściej wskazywane były *umiejętności techniczne, praktyczne lub zawodowe*, które wystąpiły w blisko 50% przedsiębiorstw prowadzących kursy.

Wykres 2. Umiejętności nabyte przez uczestników na kursach w 2015 r.

Kursy zewnętrzne były prowadzone przez różnych **realizatorów**, których podzielono na siedem grup. Zdecydowana większość kursów realizowana była przez *prywatne instytucje szkoleniowe, w tym zakłady doskonalenia zawodowego*, które szkoliły w 71,4% przedsiębiorstw zapewniających swoim pracownikom kursy zewnętrzne.

Wykres 3. Realizatorzy kursów zewnętrznych w 2015 r.

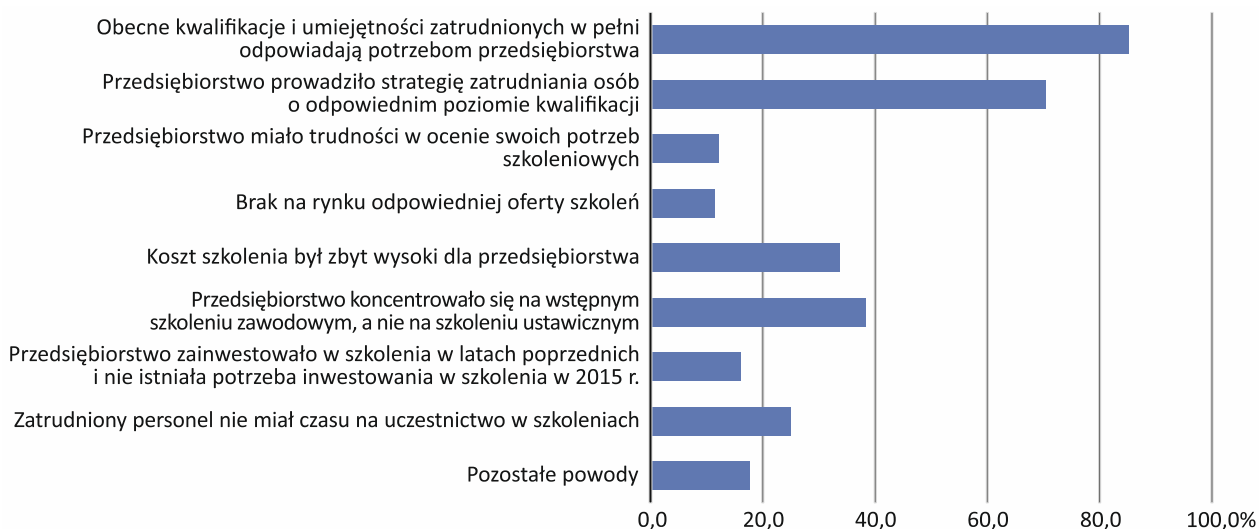

W 2015 r. **koszty kursów** ponoszone przez przedsiębiorstwa prowadzące tę formę szkolenia wyniosły 4185,5 mln zł, co stanowiło 1,7% kosztów ich pracy. Na koszty kursów składała się suma kosztów osobowych, koszty utrzymania ośrodków szkoleniowych, lokali używanych do celów szkoleniowych lub sal, w których odbywają się szkolenia, koszty materiałów oraz wpłat do wspólnych funduszy pomniejszona o otrzymaną pomoc z tych funduszy. Na jednego uczestnika kursu przedsiębiorstwa wydały średnio 1776,7 zł w ciągu roku.

Badanie przeprowadzone za pomocą sprawozdania SU-2, poza ustawicznym szkoleniem zawodowym pracowników, obejmowało również **wstępne szkolenie zawodowe**, czyli przygotowanie młodocianych (którzy nie byli wliczani do liczby pracujących) do świadczenia pracy na rzecz przedsiębiorstwa. Z ogólnej liczby przedsiębiorstw jedynie 7,3% jednostek prowadziło wstępne szkolenie zawodowe.

W 2015 r. szkoleń dla swoich pracowników **nie prowadziło** 55,3% ogólnej liczby przedsiębiorstw. Jako najczęstszą przyczynę braku działalności szkoleniowej przedsiębiorstwa podawały, że *obecne kwalifikacje i umiejętności zatrudnionych w pełni odpowiadają potrzebom przedsiębiorstwa* – 85,2% ogólnej liczby przedsiębiorstw nieprowadzących szkoleń.

Wykres 4. Powody niezapewnienia ustawicznego szkolenia zawodowego w 2015 r.

W porównaniu z rokiem 2010 można zauważyć znaczący wzrost o 22,2 punkty procentowe aktywności szkoleniowej przedsiębiorstw. W 2015 r. zdecydowana większość przedsiębiorstw preferowała mniej sformalizowane formy szkoleń, *pozostałe formy szkoleń* wystąpiły w 90,9% ogólnej liczby przedsiębiorstw prowadzących szkolenia. Systematycznie rosła też liczba pracujących uczestnicząca w kursach, jednakże czas jaki pracujący spędzali na kursach w płatnym czasie pracy był krótszy w stosunku do poprzednich edycji badania.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przedsiębiorstwa prowadzące szkolenia				Uczestnicy kursów w % pracujących w przedsiębiorstwach ogółem	Czas kursów na 1 uczestnika w godzinach	Koszty kursów na 1 uczestnika w zł	Przedsiębiorstwa prowadzące wstępne szkolenie zawodowe w % ogólnej liczby przedsiębiorstw	
	ogółem w % wszystkich przedsiębiorstw	w tym							pozostałe formy w % przedsiębiorstw prowadzących szkolenia
		kursy		w tym tylko kursy BHP w % przedsiębiorstw prowadzących kursy					
		w % przedsiębiorstw prowadzących szkolenia							
OGÓŁEM									
2005	34,8	68,2	x	78,8	20,6	30,1	1717,8	8,9	
2010	22,5	91,1	14,9	63,1	30,5	22,2	1622,6	4,6	
2015	44,7	65,3	16,6	90,9	37,1	21,4	1776,7	7,3	

Szerszy zakres danych z badania SU-2 wraz z tablicami wynikowymi zostanie zaprezentowany w publikacji GUS „Ustawiczne szkolenie zawodowe w przedsiębiorstwach w Polsce w 2010 r.”, której wydanie planowane jest na grudzień 2017 r.

¹ Przez *ustawiczne szkolenie zawodowe* rozumie się zaplanowane z wyprzedzeniem działania i przedsięwzięcia związane z doskonaleniem zawodowym pracowników (w tym kursy BHP). Działalność szkoleniowa powinna być efektem decyzji przedsiębiorstwa podejmowaną zwykle przez szefa działu szkoleniowego lub dyrekcję. Działania te mają na celu pozyskanie nowych umiejętności albo rozwój bądź ulepszenie istniejących. Rutynowe szkolenia adaptujące do pracy (podstawowe zapoznanie z pracą, organizacja i środowisko pracy) oraz rutynowe przekazywanie wiadomości nie zalicza się do zjawiska ustawicznego szkolenia zawodowego. Dodatkowo szkolenia muszą być w całości lub części finansowane przez przedsiębiorstwo. Częściowe finansowanie oznacza nie tylko opłaty za szkolenia, ale także umożliwienie pracownikowi uczestnictwa w szkoleniu w czasie pracy.

² Do pozostałych form szkolenia zalicza się: zaplanowane szkolenia na stanowisku pracy; zaplanowane uczenie się poprzez rotację, zamianę, zastępstwa; uczestnictwo w konferencjach, seminariach, w spotkaniach warsztatowych, targach i wykładach; zaplanowane uczenie się poprzez uczestnictwo w kołach naukowych lub jakościowych; planowana samodzielna nauka/e-learning.

Opracowanie merytoryczne:
Ośrodek Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego
Urząd Statystyczny w Gdańsku
Joanna Wyzina
Tel.: 58 768 3277

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel.: 22 608 3495, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Więcej na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/>